

Ο θάνατος δεν είναι θάνατος.

Ιερομόναχος. Ιουστίνος.

Θάνατος.

Το μνήμα δεν είναι το οικτρό και αποκρουστικό τέλος μας. Η κατάβαση στο μνήμα μεταστρέφεται σε σκάλα και γέφυρα προς τον Ουρανό. Ο κεκοιμημένος εν Κυρίω «μεταβέβηκεν εκ του θανάτου εις την ζωήν» (Ιω. 5.24).

Αν η επίγεια ζωή είναι κάτι το παροδικό και κατά τη Γραφή (π.χ. Εβρ. 13.14) και κατά τους Πατέρες (π.χ. Χρυσόστομο, Εις Ευτρόπιον Β', 5), το ίδιο προσωρινός είναι και ο υπόγειος τάφος. Προχριστιανικά τον εκλάμβαναν σαν σπίτι του κάθε θνητού (Ιώβ 30.23), στην πραγματικότητα όμως είναι μόνο πανδοχείο των πάντων.

Ο θάνατος δεν είναι θάνατος, είναι η μετάταξη από τη μια πρόσκαιρη ζωή στην άλλη αιώνια ζωή. Είναι χαρακτηριστικό το ότι η μέρα της αθλήσεως των μαρτύρων κατά τους πρώτους αιώνες, ονομαζόταν «γενέθλιος ημέρα» τους: Γεννιούνταν δια της μαρτυρικής τους τελειώσεως στην άπτωτη και ατέρμονη άνω ζωή. Συνεπώς οι χριστιανοί δεν θρηνούσαν τον θάνατό τους,

αντίθετο μάλιστα οργάνωναν γιορτές και εκδηλώσεις κάθε χρόνο στην επέτειο του μαρτυρίου τους.

Την πρακτική τους συνεχίζουμε κι εμείς μέχρι σήμερα: Δεν πενθούμε στις μνήμες τους αλλά χαιρόμαστε. Και στους μεγάλους αγίους έχουμε κατάλυση, αν τύχει νησιίσιμη μέρα, αναλώνουμε δηλαδή λάδι και κρασί για να πανηγυρίσουμε πληρέστατα και να ευφρανθούμε – ευωχία με νερό-βραστο γίνεται;

Όσοι ζούμε στη γη, στη Στρατευόμενη Εκκλησία και όσοι στον Ουρανό, στη Θριαμβεύουσα Εκκλησία, είμαστε ένα και το αυτό: η μια Εκκλησία. Λίγο χωρίζει τους μεν από τους δε ο θάνατος. Και γίνεται μεγάλη χαρά «πανηγύρει και εκκλησία πρωτοτόκων εν ουρανοίς» (Εβρ. 12.22-23) όταν οι άγιοι και οι άγγελοι υποδέχονται έναν ακόμη νικητή αδελφό τους στις χορείες τους.

Ο θάνατος είναι μια μετανάστευση, πρόσκαιρος χωρισμός· μετανάστευση όχι σε ξενιτιά με όλα τα κακά της, αλλά σε χώρα ασύγκριτη, στη χώρα της αιώνιας ειρήνης και μακαριότητας. Για να είμαστε πιο πραγματικοί, η παρούσα ζωή είναι διαβίωση σε πρόσκαιρο, περαστικό τόπο. Η πατρίδα μας είναι ο Ουρανός. Η επίγεια πατρίδα μας είναι πατρίδα μας για ένα βραχύ διάστημα, για όσο ζούμε εδώ, «ου γαρ έχομεν ώδε μένουσαν πόλιν» (Εβρ. 13.14). Η μέλλουσα είναι η αληθινή, αδιάδοχη χώρα μας.

Ο ευσεβής έχει τη βεβαιότητα της αθανασίας και δεν τον κατατρομάζει ο θάνατος. Μια υψηλότερη βαθμίδα: Οι άγιοι όχι μόνο δεν έτρεμαν τον θάνατο, αλλά και τον επιζητούσαν. Ο μέγας Παύλος λ.χ. συχνά-πυκνά δήλωνε: «Ευδοκούμεν μάλλον εκδημήσαι εκ του σώματος και ενδημήσαι προς τον Κύριον» (Β' Κορ. 5.8). Άναβε από σφοδρή την επιθυμία «εις το αναλύσαι και συν Χριστώ είναι» (Φιλ. 1.23). Και τη ζωή και τον θάνατό του τα είχε προσφέρει στον Ιησού, οπότε δήλωνε: «Μεγαλυνθήσεται Χριστός εν τω σώματί μου είτε δια ζωής είτε δια θανάτου. Εμοί γαρ το ζην Χριστός και το αποθανείν κέρδος» (Φιλ. 1.20-21). Όχι μόνο δεν τον πτοούσε το φάσμα του θανάτου, αλλά και τον έθελγε. Το μυστικό έγκειται στο ότι είχε τη συνείδησή του συνήγορο και επιπλέον επαινέτη: «Ο καιρός της εμής αναλύσεως εφέστηκε. τον αγώνα τον καλόν ηγώνισμαι, τον δρόμο τετέλεκα, την πίστιν τετήρηκα· λοιπόν απόκειται μοι ο της δικαιοσύνης στέφανος» (Β' Τιμ. 4.6-8).

Ισόκυρη, ισοδύναμη και η μετάνοια, όταν λείπουν τα έργα. Ο ληστής της Σταυρώσεως δεν διέθετε τίποτε στο ενεργητικό του, τουναντίον βαρυνόταν με «μαύρο ποινικό μητρώο». Αναπάντεχα το «Μνήσθητί μου» του άνοιξε τον Παράδεισο! (Λουκ. 23.42-43).

Η αντιμετώπιση λοιπόν του θανάτου εκ μέρους των σωζομένων φέρνει την τριμερή σφραγίδα των κορυφαίων και μεγίστων αρετών: Πίστη ακράδαντη στην πέραν του τάφου ζωή, αγάπη ολοκληρωτική στον Σωτήρα, και ελπίδα στέρεη ότι δια του θανάτου θα πορευθούμε κοντά Του μόνιμα!

Τη βεβαιότητα την κληρονόμησαν από το ίνδαλμά τους, τον Θεάνθρωπο, που προσπαθούν να μιμηθούν. Λίγο προ του Πάθους στην «αρχιερατική προσευχή» Του έλεγε «Εγώ προς σε έρχομαι. πάτερ άγιε» (Ιω. 17.11). Πάνω δε που έκλεινε την επίγεια βιωτή Του «είπε· πάτερ, εις χείρας σου παρατίθεμαι το πνεύμα μου» (Λουκ. 23.46) «και κλίνας την κεφαλήν παρέδωκε το πνεύμα» (Ιω. 19.30).

Στο εξής πολλοί οπαδοί Τον σφράγιζαν τη ζωή τους με τα ίδια ή παρεμφερή λόγια. Για παράδειγμα ο Στέφανος κατά την εκτέλεσή του δια λιθοβολισμού δεήθηκε: «Κύριε Ιησού, δέξαι το πνεύμα μου» (Πρ. 7.59-60).

Συνάγεται άρα ότι η στάση καθενός έναντι του θανάτου είναι συνήθως καθρέφτης της ψυχικής του καταστάσεως. Αν είναι εξοικειωμένος με τον θάνατο, καλώς· αν όμως πτοείται και τρέμει, η δειλία του υποδηλώνει ότι δεν είναι έτοιμος για την άλλη ζωή.

Ιερομόναχος Ιουστίνος

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>